

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ
DAİRE BAŞKANLIĞI

2020

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALARDA İLK YARDIM

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

Kimse müdahale edemedi

Sırtındaki bıçakla getirildiği iki hastanede Gözde G.'ye müdahale edilemedi. Ve sonunda Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi'ndeki başarılı bir operasyonla bıçak çıkarıldı.

Hastaneye bu halde geldi!

Kız kardeşinin sırtına sapladığı bıçak omuriliğine yakın bir yerdedi. Neyse ki birileri o bıçağı çekmeye niyet etmeden onu hastaneye götürdü.

ALİ GÜLERYÜZ Adana DHA

Hatay'ın Dörtyol ilçesinde tartıştığı kardeşi tarafından yaralanan Gözde G. (18) hastaneye sırtındaki bıçakla geldi. Evde ailesinin bulunmadığı bir sırada M. S. (16) ablasıyla tartışmaya başladı. Tartışmanın büyümesi üzerine M. S. otufaktan aldığı ekmek bıçağını ablasının sırtına sapladı. Yaralı halde dışarı çıkan Gözde G., komşuları tarafından sırtındaki bıçak çıkarılmadan

Dörtyol Devlet Hastanesi'ne götürüldü. Omuriliğe yakın bir yerde bulunan bıçak çıkarılamayınca genç kız Adana Numune Hastanesi'ne sevk edildi. Röntgen filmleri çekilen Gözde, operasyonun riskli olması nedeniyle Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesi'ne gönderildi. Gözde G. "Kardeşim beni sevmiyor. Aramızda çok sık tartışma çıkar" dedi.

Sırtındaki bıçak ameliyatla çıkartılan Gözde G'nin sağlık durumunun iyi olduğu açıklandı.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARA

- Yara, bir travma sonucu deri ya da mukoza bütünlüğünün bozulmasıdır.
- Yaralanmaya bağlı derinin koruma özelliği bozulacağından **enfeksiyon riski** artar.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARA ÇEŞİTLERİ

Kesik yaralar

- Bıçak, çakı, cam vb. kesici aletlerle oluşan yaralardır.
- Yara kenarları düzgündür.
- Genellikle basit yaralardır.

Ezikli yaralar

- Kütleli cisimlerin (taş, yumruk, sopa vb.) şiddetli çarpması ile oluşur.
- Yara kenarları eziktir.
- Fazla kanama olmaz, ancak doku zedelenmesi ve hassasiyet vardır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARA ÇEŞİTLERİ

Delici yaralar

- Uzun ve sivri aletlerle oluşur.
- Derinliği önemlidir.
- İç kısımdaki doku ve organlar zarar görebilir.
- Tetanos tehlikesi vardır.

Parçalı yaralar

- Çekme etkisiyle oluşur.
- Saçlı deride sık görülür.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARA ÇEŞİTLERİ

Mikroplu (kirli) yaralar

- Gecikmiş yaralar (6 saatten fazla),
- Dikişleri açılmış yaralar,
- Kenarları düzgün olmayan yaralar,
- Çok kirli ve derin yaralar,
- Ateşli silahla olan yaralar,
- Isırma ve sokma ile oluşan yaralar.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALAR

Yaralanmaların genel belirtileri;

- Ağrı,
- Kanama,
- Yara kenarının ayrılması.

!!! Tüm yaralanmalarda tetanos açısından önlem alınmalıdır.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

YARALANMALARDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının yaşam bulguları değerlendirilir (**ABC**).
- Yaranın durumu değerlendirilir (oluş şekli, süresi, kanama durumu, yabancı cisim varlığı vb.).
- Kanama durdurulur, yaranın üzeri kapatılır.
- Hasta /yaralının sağlık kuruluşuna gitmesi sağlanır.
- Tetanos konusunda uyarıda bulunulur.
- **Yaradaki yabancı cisme dokunulmaz!**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

CİDDİ YARALANMALAR

- Kenarları 2-3 cm'den daha fazla ayrılmış olan,
- Kanaması durdurulamayan,
- Kas ve kemiğin görüldüğü,
- Delici aletle oluşan,
- Yabancı cisim saplanmış olan,
- İnsan ve hayvan ısırıkları,
- Görünürde iz bırakma ihtimali olan yaralar.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

CİDDİ YARALANMALARDA İLK YARDIM

- **Yaraya saplanan cisimler çıkarılmaz.**
- Yarada varsa kanama durdurulur.
- Yara içi kurcalanmaz.
- Yara temiz ve nemli bir bezle örtülür.
- Yara üzerine bandaj uygulanır.
- Tıbbi yardım istenir (**112**).

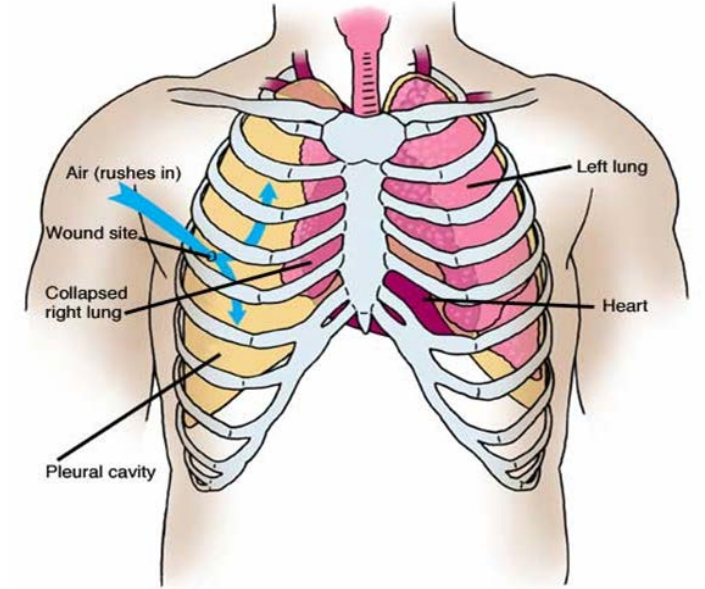

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARI

Belirtiler;

- Yoğun ağrı,
- Solunum sıkıntısı,
- Morarma,
- Kan tükürme,
- Yarada 'nefes alıyor' görüntüsü.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

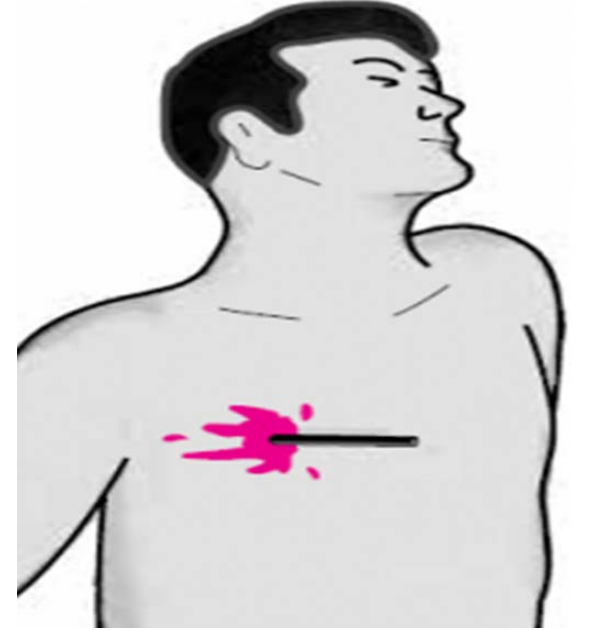
- Hasta/ yaralının bilinci kontrol edilir.
- Yaşam bulguları (ABC) değerlendirilir.
- Yaranın üzeri tercihen plastik bir poşet vb. sarılmış bezle kapatılır.
- Nefes alma sırasında yaradan hava girmesini önlemek, nefes verme sırasında havanın dışarı çıkmasını sağlamak için yara üzerine konan bezin **bir ucu açık bırakılır.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ GÖĞÜS YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Bilinci açık ise hasta/ yaralı **yarı oturur pozisyonda** tutulur.
- Hasta/yaralıya ağızdan hiçbir şey verilmez.
- Hasta/yaralının yaşam bulguları sık sık kontrol edilir.
- Şok önlemleri alınır.
- Tıbbi yardım istenir (112).

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ KARIN YARALANMALARI

- Karın bölgesindeki organlar zarar görebilir.
- İç ve dış kanamaya bağlı şok gelişebilir.
- Karın tahta gibi sert ve çok ağrılı ise durum ciddidir.
- Bağırsaklar dışarı çıkabilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hasta/yaralının bilinci kontrol edilir.
- Hasta/yaralının yaşam bulguları değerlendirilir.
- Dışarı çıkan organlar içeri sokulmaya çalışılmaz. Üzerine geniş, nemli ve temiz bir bez örtülür.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- **Bilinç yerinde ise sırt üstü pozisyonda bacaklar bükülmüş olarak yatırılır.**
- Isı kaybını önlemek için hasta/yaralının üzeri örtülür.
- Ağızdan yiyecek ya da içecek verilmez.
- Yaşam bulguları sık sık izlenir.
- Tıbbi yardım istenir(**112**).

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

DELİCİ KARIN YARALANMALARINDA İLK YARDIM

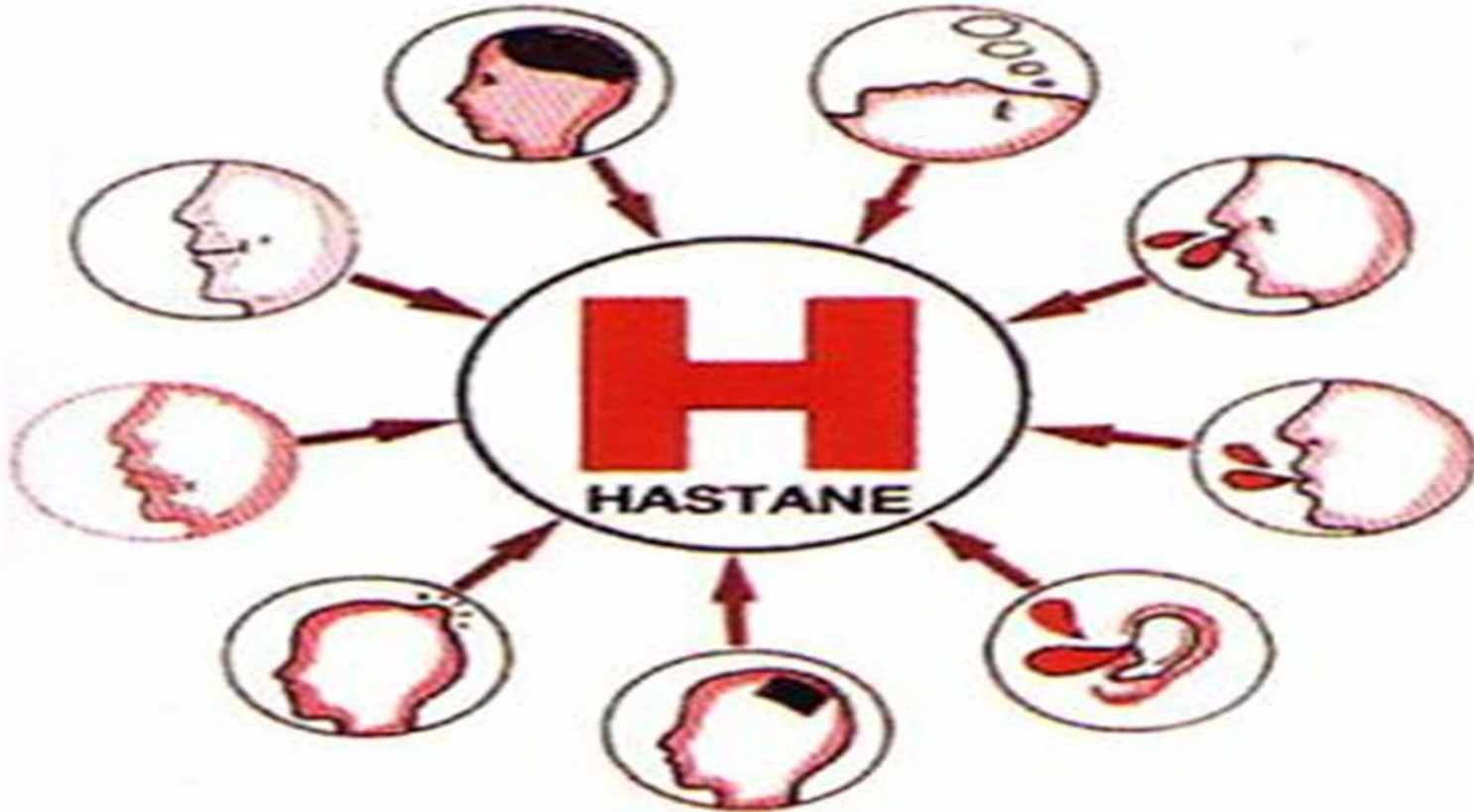
MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- Trafik kazalarında ölümlerin **%80'i kafatası ve omurga yaralanmaları** sonucu oluşmaktadır.
- Bel kemiğindeki yaralanmalarda omurgada ani sıkışma ya da ayrılma meydana gelebilir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Çeşitleri;

- Saçlı deride yaralanmalar
- Kafatası- beyin yaralanmaları
 - Kafatası kırıkları
 - Yüz yaralanmaları
 - Omurga (bel kemiği) yaralanmaları

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Nedenleri;

- Yüksek bir yerden düşme,
- Baş ve gövde yaralanmaları,
- Otomobil ve bisiklet kazaları,
- Spor ve iş kazaları,
- Yıkıntı altında kalma.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Belirtiler;

- Bilinç düzeyinde değişmeler,
- Hafıza değişiklikleri ya da hafıza kaybı,
- Baş, boyun ve sırtta ağrı,
- El ve parmaklarda karıncalanma ya da his kaybı,
- Vücudun herhangi bir yerinde tam ya da kısmi hareket kaybı,

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

- Baş ya da omurgada şekil bozukluğu,
- Burun ve kulaktan beyin omurilik sıvısı ve kan gelmesi,
- Baş, boyun ve sırtta dış kanama,
- Sarsıntı,
- Denge kaybı,
- Kulak ve göz çevresinde morluk.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARI

Hastada hiçbir belirti yoksa bile;

- Yüz ve köprücük kemiği yaralanmalarında,
- Tüm düşme vakalarında,
- Trafik kazalarında
- Bilinci kapalı tüm hasta/ yaralılarda,

Kafatası ve omurga yaralanması var olduğu düşünülmelidir!

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Bilinç ve diğer yaşam bulguları değerlendirilir.
- Tıbbi yardım için **112** aranır.
- Bilinç açıksa hasta/ yaralının hareket etmemesi sağlanır.
- Herhangi bir tehlike söz konusu ise ayaklarından tutularak düz pozisyonda sürüklenir.

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

KAFATASI VE OMURGA YARALANMALARINDA İLK YARDIM

- Hasta/ yaralının olay yerinde, taşıma ve sevki sırasında **baş-boyun - gövde ekseninin bozulmamasına** ve sarsıntıya maruz kalmamasına dikkat edilmelidir.
- Tüm yapılanlar ve hasta/yaralı hakkındaki bilgiler kaydedilip gelen ekibe bildirilmelidir.
- Hasta/ yaralı asla **yalnız bırakılmamalıdır.**

MERKEZ İŞYERİ SAĞLIK VE GÜVENLİK BİRİMİ

